

סוטה מז-א

עניין: ג' חינות הן

גמ' לעיל ב.

איני והא' אמר רב יהודה אמר רב ארבעים יום קודם יצירת הולד¹ בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני לא קשיא הא בזוג ראשון הא

מהרש"א

עוד משם מות ג' ולהכי קאמר מאי טעמיה: חן מקום על יושביו ב'. נראה לפרש דודאי כבר נגזר על כל מקום ישוב ע"י אדם הראשון כדאמרין לעיל אלא שלא נגזר מי הוא יהיה הישוב זה וע"כ אמר שהקצ"ה נותן חן לאותו מקום להיושב שם וכ"ה באשה שכבר נגזר לאיש לאשה כי לא טוב לאדם להיות לבדו בת פלוני לפלוני כדאמרין פ"ק ו' והקצ"ה נותן חן לאותה בת שמהיה זוגתו וכן נותן מקום כו' שכבר נגזר שתמכר שדה פלוני לפלוני כדאמרין שם והקצ"ה נותן חן לאותה שדה שמהיה מקומו וק"ל: ג' חללים חלה אלישע

בן יהוידע

שם. שלשה חנות הן. כ"ל צ"ל שלשה חנות שייכי בישראל, כתיב וארשתוך לי באמונה, שיש להם חלל הקצ"ה כביכול דין אשה ועל כן שייך זהו מאמר חן אשה על בעלה, דאפילו אין עושין רש"מ אין נמאסין לפניו יתברך, וכמ"ש ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתי ולא געלתים, ועוד בישראל כתיב ושכנתי בתוכם, וכן הוא אמר ה' ה' האמה נמלא הם מקום ומדור לאור שכינתו יתברך, ואע"פ שאין עושין רש"מ לא נסתלקה שכינה מהם, יען דחן מקום על יושביו, ועוד בישראל כתיב עם זו קניתי, הרי קראם מקח, וזה הקנין התמיל מעת היותם במצרים, שהיו גוי מקרב גוי, מה אלו עש"ז אף אלו עש"ז דעכ"ז לא נמאסו לפניו יתברך, והיינו מטעם חן מקח על מקחו, נמלא שלש חן שטעה הקצ"ה בטבע העולם, שלשתן שייכי בישראל, וג"פ חן ג' קצ"ד כמנין כסף זהב, וזוה יובן ותעדי זהב וכסף, שהוא שלשה חן, ולפי האמור חן מקח על מקחו זה היה מעת שהיו במצרים קודם הילולה, ואחר שילאו משם זהב לחן אשה על בעלה, וכן מקום על יושביו, כי היה להם דין אשה במעמד הר סיני, ואז ג"כ שרתה בקרבם השכינה. וזוה יובן צ"ל רמז הכתוב והוציא את האבן הראשה, דהיינו ישראל שנקראו אבן דכתיב משם רופה אבן ישראל, והם עלו במחשבה להבראות קודם בריאת העולם, הנה אחר אשר הוציא אותם ממצרים, אז תשואות חן חן לה, שהוא חן אשה על בעלה, וכן מקום על יושביו:

רבי צדוק הכהן דברי סופרים

[ג] כל הקנינים של אדם הם שייכים לו בתולדה ובשורשו. וכמו שאמרו בריש סוטה (ב, א) דמכריזין קודם יצירה בת פלוני לפלוני, וכן שדה פלונית לפלוני, שגם זה דוגמת זיווג, שיש לו חיבור בשורשו. ועל כן אמרו בסוטה (מז, א) שלש חינות הן, חן אשה על בעלה, ומקח על מקחו, דזהו הסימן שהוא זיווג ומקחו השייך לו, כאשר יש לו חן בעיניו והוא חושק בו דוקא. ועל כן אמרו [ב"מ לח, א] אדם רוצה בקב שלו יותר מתשעה קבין של חברו, ואע"פ שהכל אחד, וגם זה כשיקנה יהיה שלו, אבל זה הוא מקחו ושלו בשורשו, יש לאדם חשק בזה דוקא. ושם [קה, א] חטי מארעאי בעינא, כי שדה הנגזר לו יש לה שייכות עם שורש נשמתו. ועל כן אמרו [ב"ב יב, סע"ב] מעלינן ליה כנכסי דבי בר מריון, עיין שם⁵ בתוספות בשם רבנו תם שאין רוצה למכור אלא בדמים יקרים. ובבית יוסף [חור"מ קער] בשם תשובות הרא"ש הקשה על זה, דזהו מדת סדום שלא ליתן שלו אלא בדמים יקרים, אע"פ שהוא לא חסר, רק שחבירו נהנה, עיין שם⁵ אבל באמת לתת את שלו לאחר לא שייך כלל מדת סדום, דאדם רוצה בשלו והוא יקר אצלו, והתם נמי מה שיזכה בגורל הוא בירור מן השמים, שהוא שייך לו ורוצה בזה דוקא. ועל כן אין טעם בחשק ורצון, כי אדם חושק השייך לו, ויש לו חן בעיניו יותר מדבר אחר המשובח ממנו. וכדרך שאמרו (סוטה שם) בחן מקום על יושביו, מההוא דאלישע, אף על פי שהארץ משכלת⁶, רק המקום יש לו גם כן שייכות לאותו יושבים, דאין לך אדם מישראל שאין לו ארבע אמות בארץ ישראל (עיין תוס' ב"ב מ"ד ב' ד"ה דלא), וזהו חלקו השייך לו בשורשו, דעמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ. ובעילוי דמים יוכל למכור

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON